

[S]ąd polubowny nie jest związany obowiązującymi przepisami prawa materialnego, bowiem jako jedno z kryterium oceny prawidłowości wyroku ustawa wprowadziła wymóg praworządności lub zasad współżycia społecznego. Oznacza to (...) że skarga o uchylenie wyroku sądu polubownego nie może być uwzględniona tylko z uwagi na ujawnione wadliwości podważanego wyroku pod względem prawnym lub faktycznym.

**Wyrok Sądu Najwyższego
z dnia 27 maja 1998 r.
I CKN 709/97**

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN T. Żyznowski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN J. Gudowski

SSA M. Grzelka

po rozpoznaniu w dniu 27 maja 1998 r. na rozprawie sprawy ze skargi pozwanej Międzyzakładowej Spółdzielni Mieszkaniowej "K." w S. przeciwko powodowi "P." spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w S. o uchylenie wyroku Sądu Polubownego na skutek kasacji pozwanej od wyroku Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 12 maja 1997 r., sygn. akt [...] oddala kasację i zasądza od pozwanej Spółdzielni Mieszkaniowej na rzecz powodowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością "P." kwotę 1.000 zł (jeden tysiąc złotych) kosztów procesu za instancję kasacyjną.

Uzasadnienie

Oddalając – zaskarżonym wyrokiem – apelację Międzyzakładowej Spółdzielni Mieszkaniowej "K." w S. od wyroku Sądu pierwszej instancji oddalającego skargę o uchylenie wyroku Sądu polubownego – Sąd drugiej instancji podzielił dokonane ustalenia i wnioski co do bezzasadności tej skargi złożonej na podstawie przewidzianej w art. 712 § 1 pkt 4 kpc.

W złożonej na podstawie z art. 393¹ pkt 2 kpc kasacji pozwana Spółdzielnia Mieszkaniowa zarzuciła naruszenie przepisu art. 712 § 1 pkt 4 kpc, przez utrzymanie w mocy wyroku Sądu Polubownego pomimo zawarcia w nim rozstrzygnięcia uchybiającego praworządności i zasadom współżycia społecznego. Wskazując na powyższe wносиła o uchylenie zaskarżonego wyroku i poprzedzającego go wyroku Sądu Wojewódzkiego (Gospodarczego) w Szczecinie z dnia 12 listopada 1996 r. sygn. akt [...] i przekazanie sprawy sądowi równorzędnemu do ponownego rozpoznania z rozstrzygnięciem o kosztach postępowania kasacyjnego.

Powodowa Spółka "P." wniosła – w złożonej odpowiedzi na kasację – o oddalenie kasacji i zasądzenie kosztów procesu za instancję kasacyjną.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W myśl art. 711 § 3 kpc sąd odmówi wydania postanowienia co do wykonalności wyroku sądu polubownego, jeżeli ze złożonych akt sądu polubownego wynika, że wyrok lub ugoda treścią swą uchybia praworządności lub zasadom współżycia społecznego w Rzeczypospolitej Polskiej. Artykuł 712 § 1 pkt 4 kpc – na którym oparta jest kasacja – stanowi, że strona może żądać uchylenia wyroku sądu polubownego jeżeli rozstrzygnięcie o żądaniach stron uchybia praworządności lub zasadom współżycia społecznego. Z powyższego wynika, że **sąd polubowny nie jest związany obowiązującymi przepisami prawa materialnego, bowiem jako jedno z kryterium oceny prawidłowości wyroku ustawa wprowadziła wymóg praworządności lub zasad współżycia społecznego. Oznacza to** – jak to trafnie, wszechstronnie i w sposób wyczerpujący przedstawiły Sądy obu niższych instancji – **że skarga o uchylenie wyroku sądu polubownego nie może być uwzględniona tylko z uwagi na ujawnione wadliwości podważanego wyroku pod względem prawnym lub faktycznym.** Jest to utrwalony kierunek orzecznictwa (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 14 lipca 1995 r. I ACr 424/95 (orzecznictwo sądów Apelacyjnych, 1995, nr 9, poz. 62). Ustalenia i wynikające z nich wnioski Sądów obu instancji odnoszące się do podstawy kwestionowanego wyroku sądu polubownego (art. 712 § 1 pkt 4 kpc) nie nastroczają – wbrew wywodom skarżącego – żadnych zastrzeżeń. Nie zachodzi także uzasadniona potrzeba ich przytaczania i omawiania. Przytaczane i omawiane kryteria oceny wyroku sądu polubownego (wymóg praworządności i zgodności z zasadami współżycia społecznego) stwarzają możliwości – odmiennej od przyjętej przez Sądy orzekające – oceny i argumentacji, czego przykładem są wywody zawarte w uzasadnieniu rozpoznawanej kasacji. Jednak intencją ustawodawcy nie było dążenie do uzyskania arbitraz.laszczuk.pl

jednolitości ocen i wniosków. Ustawodawca ocenę wymienionych kryteriów pozostawił Sądowi Orzekającemu, który – jak to już podkreślono – wyraził ją uwzględnieniem wszystkich okoliczności mogących rzutować na wykładnię przepisu art. 712 § 1 pkt 4 kpc w tej sprawie. Dlatego prezentowanie w postaci odmiennego stanowiska – bez przytoczenia dostatecznej argumentacji mogącej podważyć stanowisko Sądu – nieuchronnie musi być określone jako oczywiście pozbawione usprawiedliwionej podstawy prawnej (art. 393¹¹ kpc). O kosztach procesu za instancję kasacyjną orzeczono stosownie do art. 393¹⁹ i 391 w zw. z art. 108 § 1 i 98 § 1 i 3 kpc.

Źródło: Biuro Studiów i Analiz Sądu Najwyższego